

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/253/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811209288
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8811209288.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Prievozská 6/A, Bratislava, IČO 35697270 proti odporcovi: B. B., Y. XX. XX. XXXX, L. E. K. XX, G. Y. L., toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou B. Ď., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, o zaplatenie 333,15 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 233,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia, trovy konania vo výške 7,41 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Konanie v časti zaplatenia istiny 34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia z a s t a v u j e .

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 333,15 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia a na trovy konania. Vo svojom návrhu uviedol, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa 30. 03. 2010 zmluvu č. A4964082, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi SIM kartu, ktorá umožňuje odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. K SIM karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo XXXX/XXXXXX. Navrhovateľ pri uzavretí dodatku k zmluve č. A4964082 odpredal odporcovi mobilný telefón značky Sony Ericsson W205 za kúpnu cenu 9 eur. Tým, že odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 27. 04. 2010 do 27. 06. 2010 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve, časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 100 eur. Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 08. 09. 2010 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle Článku IV všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy č. A4964082. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade so všeobecnými podmienkami Článok XI, bod 11.14. a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 23. 09. 2010. Navrhovateľa pohľadávka voči odporcovi ku dňu podania tejto žaloby pozostáva z neuhradených služieb vo výške 233,15 eur a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 eur, t.j. z celkovej sumy 333,15 eur.

Odporca sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil. Jeho pobyt súdu nie je známy, preto mu bola na zastupovanie v súdnom konaní ustanovená opatrovníčka. Táto ponechala vec na rozhodnutie súdu, pokiaľ ide o poplatky za poskytnuté služby. Návrh žiadala zamietnuť v časti požadovanej zmluvnej pokuty alebo náhrady škody.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: zmluva o pripojení, dodatok k zmluve o pripojení, príloha č. 1 dodatku k zmluve, pokus o pokonávku, faktúry vystavené navrhovateľom, výpis z počítačovej zostavy, všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a zistil tento skutkový stav veci:

Dňa 30. 03. 2010 uzatvoril navrhovateľ s odporcom ako fyzickou osobou nepodnikateľom zmluvu o pripojení. Navrhovateľ svojim písomným vyjadrením žiadal zaviazať odporcu na zaplatenie sumy 333,15 eur, ktorá pozostávala z neuhradených služieb vo výške 233,15 eur a z nároku na doplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 eur. V snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní jeho nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, požiadal o pripustenie zmeny návrhu na začatie konania v časti zmluvnej pokuty vo výške 100 eur z dôvodu, že ustanovenie dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón, bolo v inom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/91/2011. V súlade s ustanovením § 53a Občianskeho zákonníka je tak navrhovateľ ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Na základe vyššie uvedeného rozhodnutia súdu a aj napriek odlišnému názoru širokej právnickej verejnosti v súvislosti s ústavnosťou vedeného ustanovenia sa javí ako legitímna požiadavka nepriznávať oprávnenému z titulu neplatnej zmluvnej podmienky ani časť paušalizovanej náhrady škody podľa výkladu o nemožnosti moderovať zmluvnú pokutu, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, avšak nie je možné spravodlivo požadovať od navrhovateľa vzdanie sa reálneho nároku na náhradu škody spôsobenej odporcom. Uvedená zmluvná pokuta mala ako občiansko-právny inštitút v zmysle dodatku plniť funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia zmluvy, ktorá by navrhovateľovi prípadne mohla vzniknúť tým, že navrhovateľ si svoje povinnosti poskytnúť zvýhodnené služby a mobilný telefón za akciovú cenu splnil, avšak odporca si svoju základnú povinnosť (t.j. zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti a riadne a včas uhrádzať svoje splatné záväzky) nesplnil. Zmluvná pokuta nebola dojednaná zo strany navrhovateľa s úmyslom privodiť odporcovi neprimerané podmienky zmluvy ani pre prípad, keď dôjde k porušeniu povinnosti odporcu a ani sebe zabezpečiť neprimeraný majetkový prospech. Zmluvná pokuta mala byť preventívnym a uhradzovacím nástrojom pre prípad porušenia základnej zmluvnej podmienky a v rámci uhradzovacej funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody mala nahrádzať škodu za akciový telefón, zvýhodnené ceny služieb počas viazanosti, náklady na predajný proces, akceptačný a aktivačný proces, SIM kartu a vyhradenú kapacitu prevádzkovej siete, ktorá si vyžaduje na rozšírenie kapacity investície a údržbu prevádzky. Z vyššie uvedeného dôvodu navrhovateľ žiadal priznať okrem sumy za neuhradené služby vo výške 233,15 eur aj nárok na zaplatenie sumy 66 eur, ktorú si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje do výšky škody, ktorá navrhovateľovi preukázateľne vznikla. Navrhovateľ sa žiadosťou o zmenu návrhu na začatie konania domáhal náhrady škody voči odporcovi, ktorá vznikla navrhovateľovi za odpredaný mobilný telefón a to vo výške 66 eur. Uvedená škoda predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou, to znamená predstavuje škodu navrhovateľa, ktorú odporca navrhovateľovi spôsobil tým, že získal mobilný telefón za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tým, že podpisom dodatku sa zaviazal používať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti a následne porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Odporca si bol v zmysle dodatku k zmluve vedomý, že v prípade, že nedodrží zmluvnú viazanosť vznikne navrhovateľovi škoda minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny odpredaného mobilného telefónu. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť a pravdepodobný úmysel odporcu nedodržať svoje zmluvné povinnosti, keďže odporca neplatil za poskytnuté služby. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľ podľa § 96 ods. 1 OSP zbral svoj návrh na začatie konania v časti 34 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť. Požadoval odporcu zaviazať na zaplatenie sumy 299,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia a na trovy konania.

Cena služieb poskytnutých odporcovi, poplatok- poistenie faktúr a cena upomienky bola odporcovi navrhovateľom fakturovaná faktúrou č. 8787071292 v sume 107,91 eur s dátumom splatnosti 11. 05. 2010, faktúrou č. 8787577747 v sume 60,73 eur s dátumom splatnosti 10. 06. 2010, faktúrou č. 8788085897 v sume 59,68 eur s dátumom splatnosti 11.07.2010, faktúrou č. 1007330853 v sume 1 euro s dátumom splatnosti 10. 06. 2010, faktúrou č. 1007520057 v sume 2,33 eur s dátumom splatnosti 11. 07. 2010, faktúrou č. 1007140571 v sume 1,50 eur v s dátumom splatnosti 11. 05. 2010.

Pokusom o pokonávku zo dňa 08. 09. 2010 bol odporca vyzvaný na úhradu pohľadávky navrhovateľa v celkovej výške 333,15 eur do 22. 09. 2010.

Z Článku 4 bod 4.4 písm. a) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. vyplýva, že navrhovateľ bol oprávnený odstúpiť od Zmluvy ak účastník nezaplatil splatnú cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni jej splatnosti. Podľa bodu 4.5 uvedeného článku, odstúpením sa Zmluva ruší dňom nasledujúcim po dni, v ktorom odstupujúca zmluvná strana doručí druhej zmluvnej strane písomné oznámenie o odstúpení od zmluvy.

Podľa Článku 17. bod 17.5 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejne telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Zmluva a Všeobecné podmienky, ako aj právne vzťahy medzi účastníkom a spoločnosťou, ktoré nie sú výslovne v Zmluve a Všeobecných podmienkach upravené, sa riadia ustanoveniami Zákona a ak tieto nie sú upravené v Zákone, tak sa riadia ustanoveniami ostatných platných právnych predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon“), účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1, 2 Zákona, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 5 Zákona, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník opakovane neoprávnenne zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z neobanlivosti, ak nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti, ak pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí, ak opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania, ak opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba H. F. E. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba H. F. E. a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba H. F. E. platná k prvému

dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba H. F. E. sa použije počas celého tohto.

Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných ustanovení súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľ - odporca v čase uzatvárania zmluvy o pripojení a následne dodatku k tejto zmluve, ktorým došlo k podstatnej zmene dojednaných zmluvných podmienok, nemal možnosť individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy s dodávateľom - navrhovateľom. Zo strany odporcu došlo k porušeniu zmluvných podmienok a to neuhradením cien poskytnutých služieb a poplatkov za obdobie od 27. 04. 2010 do 27. 06. 2010 mu boli zo strany navrhovateľa vyfakturované jednotlivými vyššie uvedenými faktúrami. Celkovo výška pohľadávky navrhovateľa z titulu neuhradenia faktúr je vo výške 233,15 eur. Odporca bol zo strany navrhovateľa vyzvaný na dobrovoľné plnenie, ale aj napriek tomu navrhovateľovi uvedené faktúry neuhradil. Navrhovateľ si v konaní uplatnil titulom neuhradených služieb sumu 233,15 eur. Súd považoval nárok navrhovateľa v tejto časti za dôvodný a preto návrhu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Odporca tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby ani v dodatočnej lehote určenej navrhovateľom v pokuse o pokonávku, teda do 22. 09. 2010, dostal sa dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty, teda dňom 23. 09. 2010, do omeškania. Týmto dňom vznikol navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška základnej úrokovej sadzby H. F. E. platná k prvému dňu omeškania s plnením, t.j. ku dňu 23. 09. 2010, bola 1,0 % ročne. Výška úrokov z omeškania tak činí 9,00 % ročne. Súd priznal navrhovateľovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9,00 % ročne od 23. 09. 2010 do zaplatenia zo sumy 233,15 eur.

V zmysle Dodatku k zmluve o pripojení a Všeobecných podmienok navrhovateľa bola medzi účastníkmi konania pre prípad porušenia zmluvných dojednaní dohodnutá zmluvná pokuta (zmluvná podmienka) a súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

V danej právnej veci bola medzi navrhovateľom a odporcom uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce

spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a

dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky aj do Občianskeho zákonníka.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty prihliadal aj k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam uzatvorenia jednotlivých zmlúv. Za relevantnú treba považovať aj tú skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

V danej právnej veci si navrhovateľ pôvodne uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 100 eur, na ktorú mu v zmysle zmluvných podmienok vznikol nárok, nakoľko odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb. Písomným podaním zo dňa 06. 06. 2013 navrhovateľ uviedol, že sa voči odporcovi nedomáha zaplatenia zmluvnej pokuty, ale náhrady škody vo výške 66,- eur, pričom táto suma predstavuje rozdiel predajnej ceny telefónu v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení a akciovej ceny, za ktorú navrhovateľ telefón odporcovi odpredal. Zaplatenia tejto sumy sa domáhal titulom náhrady škody, lebo porušením zmluvných povinností zo strany odporcu - zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby, vznikla navrhovateľovi škoda vo výške 66 eur, ktorá zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorý navrhovateľ odpredal odporcovi na základe uzatvoreného dodatku k zmluve o pripojení.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené je toho názoru, že tvrdenie navrhovateľa, že v prípade nepriznania nároku na zaplatenie celej zmluvnej pokuty má nárok na náhradu škody

vo výške dotácie poskytnutej navrhovateľom na nákup mobilného zariadenia, samo osebe takéto právo nezakladá, keďže zákon v prípade vzniku zodpovednosti za škodu presne vymedzuje podmienky takéhoto zodpovednostného vzťahu a nestačí len konštatovanie o vzniku škody vo výške sumy dotácie. Medzi navrhovateľom a odporcom došlo k uzatvoreniu písomnej dohody o výške kúpnej ceny mobilného telefónu, teda navrhovateľom bola stanovená kúpna cena telefónu, ktorú odporca uhradil. Teda v tomto smere sa navrhovateľ nemôže voči odporcovi domáhať náhrady škody vo výške predstavujúcej rozdiel medzi cenou telefónu a zľavnenou cenou telefónu, za ktorú mobilný telefón odporcovi odpredal, nakoľko medzi nimi bola uzatvorená osobitná dohoda o výške kúpnej ceny mobilného zariadenia a takto dohodnutú kúpnu cenu odporca navrhovateľovi aj uhradil.

K tvrdeniu navrhovateľa je ešte potrebné uviesť, že pre kúpnu cenu mobilného telefónu sa dobrovoľne rozhodol samotný navrhovateľ, ktorý diktoval podmienky v danom právnom vzťahu ako silnejšia strana. Pre predaj mobilného zariadenia za akciovú kúpnu cenu sa navrhovateľ rozhodol v rámci svojej obchodnej politiky, pričom všetky zvýhodnenia a benefity boli navrhovateľom poskytované dobrovoľne a je nepochybné, že práve toto bolo účelom tejto jeho marketingovej a obchodnej stratégie. Súd preto inú ako predajnú cenu mobilného telefónu vo výške 9 eur nepovažuje za relevantnú. Súd po preskúmaní veci, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu tak ako to uviedol navrhovateľ. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu o zaplatenie istiny 34 eur s príslušenstvom súd konanie v tejto časti podľa § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil. V časti požadovanej náhrady škody v sume 66 eur návrh ako nedôvodný a nepreukázaný zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

V zmysle § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčíslieť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v

V danej právnej veci súd návrh v časti uplatneného nároku na náhradu škody vo výške 66 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,0 % ročne z tejto sumy od 23. 09. 2010 do zaplatenia zamietol, konanie v časti o zaplatenie 34 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,0 % ročne z tejto sumy od 23. 09. 2010 do zaplatenia zastavil vzhľadom na späťvzatie návrhu v tejto časti a vo zvyšnej časti návrhu navrhovateľa pokiaľ ide o istinu vo výške 233,15 eur s 9,0 % ročným úrokom z omeškania od 23. 09. 2010 do zaplatenia vyhovel. V časti zamietnutého nároku navrhovateľa a v časti, v ktorej bolo konanie zastavené bol úspešný odporca. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku bol úspešný navrhovateľ.

Navrhovateľ si náhradu trov konania uplatnil vo výške zaplateného súdneho poplatku v sume 19,50 eur. V predmetnej veci mal odporca úspech vo výške 31 % a navrhovateľ vo výške 69 %. Po odpočítaní úspechu odporcovi od úspechu navrhovateľa (69 % - 31 %), navrhovateľovi vznikol nárok na priznanie trov konania vo výške 38 % z jeho celkových trov konania. Súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania pomerne podľa úspechu v konaní v rozsahu 38 % zo zaplateného súdneho poplatku. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 7,41 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote , možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.